

Reprint z 1939 roku

Podczas prezentacji, wzbogaconej o warstwę ikonograficzną, zostanie omówiona historia powstania nieistniejącej już instytucji, przybliżone zostaną także wydarzenia „Powstania Łódzkiego” z lat 1905-1906 oraz późniejszych prób upamiętnienia jego ofiar oraz inne działania podejmowane przez lata w celu zachowania pamięci o osobach zaangażowanych w walkę o wolność w Łodzi. Po raz pierwszy zaprezentowany zostanie również reprint publikacji z 1939 roku, zatytułowany „Szlakiem Wielkości. Odtworzony Warsztat Pracy Konspiracyjnej J. Piłsudskiego w Łodzi”.

Lata międzywojnia to czas intensywnej odbudowy niepodległej Polski – kraj powstały ze złączenia trzech zaborów o różnym stopniu rozwoju gospodarczego, pełen mniejszości narodowych, z nieustabilizowanymi granicami, dzięki wieloletnim wysiłkom zyskał pewnie miejsce na mapie Europy. W świadomości Polaków szczególne miejsce zajmuje Marszałek Józef Piłsudski. Tym bardziej dziwi fakt, że jego pobyt w Łodzi na początku XX wieku wydaje się nieco zapomniany wśród mieszkańców miasta.

Józef Piłsudski wraz z żoną Marią przyjechali z Wilna do Łodzi w połowie października 1899 r. Na drugim piętrze kamienicy przy ul. Wschodniej wynajęli mieszkanie, do którego przeniesiono nielegalną drukarnię „Robotnika” – pisma Polskiej Partii Socjalistycznej. Niedługo potem w nocy z 21 na 22 lutego 1900 roku, Piłsudscy zostali aresztowani przez carskich żandarmów. Piłsudzki spędził dwa miesiące w ciasnej celi więzienia przy ul. Długiej 13 (obecnie ul. Gdańska). 18 kwietnia roku został wywieziony do warszawskiej Cytadeli.

W 20 rocznicę odzyskania niepodległości 11 listopada 1938 roku w Łodzi otworzono Muzeum Józefa Piłsudskiego. Dawne konspiracyjne mieszkanie Marszałka przy ulicy Wschodniej 19 zostało zrekonstruowane w najdrobniejszych szczegółach, by wyglądało dokładnie tak, jak w latach 1899-1900, gdy zamieszkiwali je Piłsudscy. Pomysł na utworzenie muzeum pamiątek po Marszałku narodził się jeszcze w 1935 roku. Osobą odpowiedzialną za utworzenie muzeum został Eugeniusz Ajnenkiel, pracownik łódzkiego samorządu, działacz Polskiej Partii Socjalistycznej i późniejszy kustosz muzeum.

Szczególnym świadectwem istnienia Muzeum Pamiątek Józefa Piłsudskiego była publikacja, wydana w 1939 roku, zatytułowana „Szlakiem Wielkości. Odtworzony Warsztat Pracy Konspiracyjnej J. Piłsudskiego w Łodzi”, stanowiąca zapis prac nad utworzeniem w dawnej drukarni „Robotnika” Muzeum Pamiątek Józefa Piłsudskiego. Napisanie tekstów zlecono Stanisławowi Rachalewskiemu, łódzkiemu literatowi i dziennikarzowi żywo zainteresowanemu historią Łodzi, który w latach 30 wydał kilka tekstów poświęconych naszemu miastu, oraz Eugeniuszowi Ajnenkielowi. Słowo wstępne przygotował Antoni Pączek, tymczasowy wiceprezydent miasta.

Niedzielne spotkanie będzie znakomitą okazją do przedstawienia publiczności, przygotowanego przez Muzeum Miasta Łodzi, wspomnianego reprintu „Szlakiem Wielkości. Odtworzony Warsztat Pracy Konspiracyjnej J. Piłsudskiego w Łodzi”, w którym zachowano oryginalną ortografię i pisownię oryginału, układ stron, a nawet sposób łamania poszczególnych wierszy, poprawiono jedynie błędy drukarskie oraz dodano słowo od wydawcy.

Wydawnictwo będzie można nabyć podczas niedzielnego spotkania w cenie 10 złotych.

„Łódzkie Oblicza Niepodległej” to program realizowany przez Muzeum Miasta Łodzi w 2018 roku dzięki środkom z programu dotacyjnego „Niepodległa” oraz Miasta Łodzi, nawiązujący do obchodów

rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Głównym założeniem przedsięwzięcia jest realizacja działań edukacyjnych, m.in. spotkań i spacerów tematycznych, koncertów, warsztatów oraz gier edukacyjnych, przeznaczonych dla wszystkich miłośników historii. Podczas wydarzeń prezentowane są postaci i wydarzenia związane zarówno z czynną walką o niepodległość, jak i działalnością prospołeczną oraz kulturalną w dwudziestoleciu międzywojennym i po 1945 roku. Najważniejszymi materialnymi rezultatami całorocznych działań będzie wydanie dwóch publikacji: przewodnika po Starym Cmentarzu w Łodzi wraz z cyfrową prezentacją i interaktywną mapą oraz reprintu wydawnictwa z 1939 roku „Szlakiem wielkości: odtworzony warsztat pracy konspiracyjnej J. Piłsudskiego w Łodzi”.

Szczegółowy program wydarzeń otwartych realizowanych od maja do listopada 2018 roku można zobaczyć na stronie internetowej Muzeum Miasta Łodzi www.muzeum.lodz.pl w zakładce Projekty.

14 października (niedziela), godz. 12.30-14.30

„Szlakiem wielkości: odtworzony warsztat pracy konspiracyjnej J. Piłsudskiego w Łodzi” w ramach projektu „Łódzkie Oblicza Niepodległej”.

Miejsce: Muzeum Miasta Łodzi, ul Ogrodowa 15

Bilety: ulgowe 1 zł / os., normalne 3 zł / os.